

Délvidék

Bácskai Napszó
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka, IV., Rakóczi-út 20.	
Telefonszám 300.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben házhoz horáva	
egész évre	32.-
fél évre	16.-
negyed évre	8.-
Vidékire postán küldve	
egész évre	32.-
fél évre	16.-
negyed évre	8.-

Thomas beszéde.

B u d a p e s t, január 28. A párisi lapok szerint Thomas municíós miniszter Borneauxban tartott beszédeben kijelentette, hogy a szocialistákat elválasztja teljesen a nép erejével szembeni bizalmatlanság.

Thomas egyben nem tartja helyesnek Clemenceau politikáját az Osztrák-Magyar Monarchia nemzetisége kérdéseivel szemben.

A szövetségeseknek összetartóbbaknak és bátrabbaknak kell lenniük a diplomáciai téren.

Heikel tartományi főnök segítséget kér.

S t o c k h o l m, január 28. Heikel tartományi főnök svédországba utazott, hogy a svéd kormánytól segítséget kérjen.

Menekül az új svéd követ.

S t o c k h o l m, január 28. Az új svéd követ különvonattal Forneába menekült a forradalmárok elől.

Trockij elindult Breszt-Litovszkba.

S t o c k h o l m, január 29. A Pravda híradása szerint Trockij csütörtökön Pétervárról Kronstadtba utazott, ahonnan Breszt-Litovszkba megy.

Elvágták a pétervári sürgönykábel.

Stockholm, január 28. Éjjel óta több mint 400 távirat maradt itt kézbesítetlenül, ugyanis a vörösgárda elvágta a távirókábel.

Megbuktatták a finn szenátust.

Stockholm, január 28. A finn szenátust a Helsingforsi forradalmárok megbuktatták.

Wilson az ir-kérdés gyors megoldását követeli.

Amsterdam, január 29. Londoni jelentés szerint Angliában mély benyomást keltett a Daily Newsnak az a híre, hogy Wilson Lloyd Georgenak demarsot küldött az ir-kérdés gyors megvldása ügyében.

„Rémület jár nyomunkban”

B é c s, január 29. A Basler Nachrichten pétervári távirata szerint Krilenko a Vörös Gárda fogadása alkalmával ezeket mondta: A béke jó ügy, de a burzsoáziával a szabadságért folyó harcban minden szabadságot el kell nyomni. A szovjetek hatalma a miénk. Semmitől vissza nem riadunk. Rémület jár nyomunkban. Jaj azoknak, akik ellenünk fellépni próbálnak. Nem szabad ki-mélnünk ellenségeinket, mert különben mi veszünk el.

Az ántánt és a semlegesek diplomatái Leninnél.

Zürich, január 29. A Huminaté jelentése szerint Leninnél diplomáciai összejövetel volt, amelyen az ántánt és a semleges államoknak husz képviselője vett részt.

Ha férfi vagy, légy férfi, S ne hitvány gyöngé báb!

Hogyan van az, hogy még a hazafisságban is a legruttabb dolognak tartatik az elvtelenség, vagy az elvhez való hűtlenség, addig a valóság elvtelenség vagy lanyhaság büszkén fönnhordja a fejét? Most, midőn a magyar Kath. Sajtó fejlesztése tüzetted napirendre, érdemes. sőt szükséges effölött kissé elmélkedni. Kath. elvek szerinti Sajtóról van itt szó. Mem kell-e itt is Petőfivel mondani:

Ha férfi vagy, légy férfi,
Legyen elved, hited,
És ezt kimondd, ha mindjárt
Véreddel fizeted.
Százszorta inkább éltedet
Tagadd meg, mint magad;
Hadd vesszen el az élet, ha
A becsület marad.

Ezt kell vallanunk, de nem csak vallanunk, hanem az életben tetteinkben is követünk; mert Petőfi szerint:

Ha férfi vagy, légy férfi,
S ne szád hirdesse ezt,
Minden Demosthenesnél
Szebben beszél a tett!

Melyek azok az elvek, melyek kell, hogy a kath. sajtót vezéreljék? Azon elvek, melyek alapján sz. István a magyar államot megalkot-s amelyekkel ezen állam egy ezredéven át annyi ellenség és balszerencse dacára fenn-áll.

Azok az elvek ezek, melyek a vad pogányságot s a durva erkölcsöket szelidségével legyőzte a mindenható római birodalommal együtt; elvek, melyek a civilizációt megalapították s népek közkinésévé tették, amelyek a tudományt, művészetet és ipart eddig nem ismert fok-ra emelték, melyek a zsarnokságot, ha le nem győzhették, legalább mérsékeltek s a népszabadságot első feladatuknak ismerték s ha és ahol ezen elvek érvényre nem juthattak, akkor és ott a történelem sötét lapjai csak a régi vadságba való visszaesésről tanuskodnak.

A nagy terjedelmű s nagy virágzásnak indult magyar

sajtó néhány közege képviseli ezeket az elveket? A leverő felelet erre csak az az lehet, hogy majdnem elenyésző csekély; tehát ezen kell segíteni. De hogyan?

A Délvidék multkor érdekes képét nyújtotta annak, miként működtek egy helyen közre nem kath. egyének kath. lap pártolására és miként segítette elő e törekvés megbuktatását az, aki hivatalánál fogva kötelezve lett volna a pártolást támogatni s győzelemre juttatni. Ez amint épületes példája a nemes törekvésnek, úgy megrendítőleg szomorú a köteles ségérzetnek durva megsértése.

A magyar kath. sajtó fejlesztésében vannak ellenségek, de vannak olyanok is, kik hivatásszerűleg közreműködni lennének kötelesek, de kötelesség mulasztással sok akadályt gördítenek a kath elveket terjeszteni hivatott sajtó fejlesztése elé. Ellenségeink részéről arculcsapás és kirugdalás nem esz-közli-e végre is, hogy felbred a kath. öntudat és önértzet? De mi a teendőnk egyéb akadályok legyőzésére?! Valljuk be őszintén, hogy legfőbb akadály az erős kath. meggyőződés hiánya, ami onnan származik, hogy annak az iskolában való gyengemegalapozása után ritkán történik annak kiépítése és betetőzése hitvédelmi és más vallási tanulmányok által.

Innen származik azután az elveink iránt való közönyösség, amely főképp abban nyilvánul s akadályozza a jó ügy győzelmét, hogy sok kath. egyén, mikor lapot rendel és olvas, nem azt keresi, milyenek a vallási elvei hanem csak politikáját, vagy azt nézi, hogy minél több hirt hozzon és újévre minél cifrább mellékleteket adjon ajándéknak. Ez nem annyira közöny, mint elvtelenség,

sőt hitetlenség, -mely azokhoz tartja magát, kik minden pozitívumot guny tárgyává tesznek. Ezekre illenek Petőfi e sorai:

Ha férfi vagy, légy férfi,
S ne hitvány gyöngy báb,
Mit kény és kedv szerint lők
A sors időbb-odább.
Félénk eb a sors, csak csokol;
A bátraktól szalad
Kik szembe szállanak vele...
Azért ne hagyj magad!

Nem a sors löki ezeket időbb-odább, hanem sem Istent, sem hazát nem ismerő és ismerni nem akaró elvtelenségök.

A Délvidék egyik minapi ssámában, egy református aláírással megjelent elvet tartjuk, hogy ne a romboló francia forradalom lázító énekét énekeljük, hanem azt, hogy: Isten áldd meg a magyart! s az ebben rejlő elvet tartjuk ki szilárdan és erősen, amint Petőfi tanít:

Ha férfi vagy, légy férfi.
Erős, bátor, szilárd,
Akkor hídd, hogy sem ember,
Sem sors könnyen nem árt.
Légy tölgya, mit a fergeteg
Ki képkés dönteni;
De méltóságos derekát
Meg nem görbítheti.

Zányi György
nyug. plébános.

Hol jegyezzünk kereszténysajtóhadikölcsönt?

Mióta kibocsátották az alapítandó új keresztény lapra a 25 korends részvényeket, Szabadkán is sokan fordultak hozzánk azzal a kérdéssel, nem lehetne-e ilyen részvényeket itt helyben is jegyezni.

Hogy ebben az ügyben ne kelljen senkinek se Szabadkáról, vagy a Bácskából Budapestre leveleznie a Központi Sajtóvállalat részvénytársasághoz, a Szent Antal-nyomda igazgatója elvállalta azt a munkát, hogy a hozzáfutóknak nevét följegyzzi és jegyez részükre részvényeket.

Egyelőre csak a nevet és a jegyzendő részvények számát kell bemondani, akár személyesen, akár írásban; a jegyzett összeg befizetése (részvényenkint 26 korona), később történik.

Nagy betörés Szabadkán

A szabadkai lehetetlen közbiztonsági állapotoknak egy újabb példájáról értesültünk. Szombat déliől vasárnap délig terjedő időben betörték Illés Antal gyógyszerész magánlakásába s ott a házigazda távollétében nagy értékű holmit emeltek el. Készpénzben 4000 koronát, női fehérneműben és ékszerekben 12,000 korona értékűt.

A vakmerő betörés igazán példátlan Szabadkán. Azt tudjuk, hogy gyöngén áll a szabadkai közbiztonság, de egy ilyen hatalmas lépés nagyon szomorú állapotokra enged következtetni.

Értesülésünk szerint a rendőrség már nyomában van a vakmerő betörőknek és reméli, hogy rövid időn belül elcsípi őket.

Még mindig vannak,

akik még most sem tudnak teljesen szabadulni ama hamis tétel befolyása alól, mely szerint pap és világi, ha nem is két ellentétes irányzat, de legalább is két ellentétes érdek képviselői. A kereszténység előbbi korszakaiban papság és hívek minden tekintetben teljesen és feltétlenül egy irányban működő tényezők voltak. Az újabb korban azonban ez az együttműködés gyengült és a világi elem nagy részénél ellentétes távolodás állott be. De mint mindennek, ennek is megvan a magyarázata. A keresztény világnézet ellenségei hosszú időn keresztül hiába próbálták céljaikat elérni. Minden törekvésük meghiúsult az egységes védelem elvein, a papság és hívek egyöntetű állásfoglalásán. Miután így eredményt nem értek el, más eszközökhöz folyamodtak. Elhatározták, hogy szét fogják pattantani az évezredek összetartás kipróbált aroncsait, — ami ha sikerül — az összeomlás magától fog megtörténni. Arra törekedtek tehát, hogy megbontsák a hatalmas keresztények egységes táborát. Ezt azáltal vélték elérni, hogy őket verték a papság és a hívek közé. Elkezdték hangoztatni, hogy a papság uralomra tör, hogy a papok külön kasztot képeznek, hogy a hívektől eltérő sajátos érdekeik vannak.

Nem csoda, ha a köztudat ilyen ten megmégzése után akkor, mikor az Egyház s az egyházi intézmények, tanítások újbóli megtámadása következett, az elidegenített vagy legalább is közömbössé lett hívek nem magukat, hanem a papokat látták megtámadva.

Ugy vélekedtek, mint egyik írónk mondja: „ez a papok dolga; védekezzenek, ahogy tudnak“.

Es csodálatos, ez a raffinált okoskodással készült trükk mily hosszú időn keresztül tartotta lenyűgözve a katolikus kereszténység világi elemeinek nagy részét. Sok időnek kellett elmúlnia, sok felvilágosításnak elhangzania, sok Prohászknának, Baughának, Zichy Nándornak születnie — mert nemcsak nálunk, hanem a többi országokban is hasonló volt a helyzet — míg a lelki hályog végre engedni kezdett a tiszta látás mellett, rájöttünk arra, hogy mindez csak konkolyhintők által támasztott átkos visszavonás volt, legszentebb érdekeink rut elárulása, közös lelki javunk prédáradobása. Mert Egyház, vallás, hit, erény egyformán kincse a papságnak és egyformán kincse a híveknek: mindannyiunk legdrágább közös kincse.

Most már — hála Istennek — kezdjük belátni, hogy a „klerikalizmus“, „ultramontanizmus“ és más hasonló csodabogarak nem voltak egyebek, mint azon háló gyatra fonalai, mellyel keresztény katolikus táborunk világi elemeit szereték volna a keresztényellenes, destruktív irányzatok orvhalászái összefogdosni. A háló, neha eleinte bő fogást eredményezett, végre mégis csak gyöngének bizonyult. Hitvány fonalait széjjeltépték a veszélyt megérzők, kiknek csak azokat a halászatokat kell elismerni, akiket Krisztus rendelt az emberek halászaivá: Péterit, az apostolokat s azok utódait. s-s.

Vasuti karambol Kiszálláson.

— Egy halott, tizenkét sebesült. —

Az éjszaka nagy karambol zaja verte fel Kiszállás osondját. A budapesti 910-es személyvonat három kocsija eddig ismeretlen okból kisklott. A kisklás súlyos következményekkel járt, ugyanis egy halottja és tizenkét sebesültje volt. A karambol szerencsétlen áldozata Krizsán József 26 éves 4-es honvédhuzsár, a kisklás következtében szörnyen halt.

A halottat és a sebesülteket ugyanaz a vonat reggel behozta Szabadkára, ahol rögtön ápolás alá vették őket és egy részüket a Mária Valéria-kórházba vitték, a másik részt, öt katonát pedig a képezdében levő tartalékkórházba helyezték el.

Szerencse az, hogy éjszaka lévén, nem történt nagyobb komolyabb szerencsétlenség.

Polgármesteri elismerés

a városi székház építészének.

Dr. Biró Károly polgármester, abból az alkalomból, hogy a városi székház építésének iratait véglegesen lezárták, a következő levelet intézte a székház építészéhez:

Tisztelt Építész Urak!

Az Önök által épített székházunk 1912. évi szept. hó 15-én történt felavatásu alkalmából megtartott diszközgyűlés első deklarációjára, az elismerés és köszönet volt, azok irányában akik ihletett lélekkel, szorgos munkával hő vágyunkat, művészi kivitelben megvalósították.

Azóta városunkban megforduló idegen szakértők és műbarátok nyilatkozatai csak igazolják a törvényhatóság akkori lelkes nyilatkozatait.

Azért most midőn az építés lezárásának befejeztével az ügy

iratai szerencsésen lezárulnak, ke-telességemnek érzem, hogy Építész Urak gondos, lelkiismeretes és művészi munkájáért amellyel ugyszólván az ország egyik legjobb középületét tervezték és oly képen vitték ki, hogy ezáltal a magyar nemzeti építőművészetet is fejlesztették, Szabadka szab. kir. város közönsége nevében elismerésem és köszönetem is kifejezzem.

Örvendek, hogy az elismerő sorok révén én is hozzájárulhatok azon becsüléshez, amelyet az Építész Urak, műveik után az egész országban élveznek.

Szabadka, 1918. jan. 26.

Dr. Biró Károly,
udv. tan. polgármester.

Felelős szerkesztőnk telefonszáma:
Pallas 34.

Pofozkodás

a szabadkai műhelyekben.

— Még a segédet is pofon verik. —

Mi igazán azt tartjuk és sokszor hangoztattuk is, hogy az éretlen és neveletlen tacsokknak a pofon és a bot nem árt, sőt ha már más nem, hát legalább ez némileg használ. Ha azonban valaki visszaél, hivatali hatalmával fogva, a testi fenyegetéssel és uton-utfélen minden csekélységért pofonok alakjában tölti ki bosszúját sokszor egészen ártatlan személyeken, azt viszont a leghatározottabban elítéljük és meg is bélyegezzük.

A múltkor már említett inas-pofozáson kívül pénteken újabb eset történt a szabadkai vasuti szer-tárban. Egy Muosi Pál nevű segéd a műhelyből elment áruért, de vételezési bárcát nem vitt magával, hanem azt mondta, hogy a csoportvezetője vitt. Sz. szer-tárnok ur erre megharagudott, hozzája ugrott és — azt híven, tanonccal van dolga — kétszer hatalmasan pofon ütötte.

A vasuti munkások rögtön bejelentették az esetet a főnökök és este rendkívüli ülést hívtak össze s erre Sz. urat is meghívták. Barátságosan felszólították, hogy kérjen attól a segédétől, akit pofon ütött, bocsánatot. Ő azonban erre nem volt hajlandó. Ezért az esetet írásba foglalva áttették Ráner üzletvezetőhöz.

Szombaton délelőtt meg a fűtőházban T. mozdonyfelvigyázó ur az ott bámészkodó Jurcsák Antal nevű tanoncot pofonnal zavarta el. A fiu nem akart elmenni, mire ez kövel dobálva szaladt utána. Épületes jelenség volt ez is. A munkások ezt is bejelentették az üzletvezetőhöz.

A vasutasok hírnevének meg-óvása érdekében igazán erélyes eljárásra van szükség az ilyen emberekkel szemben.

Egy ifju leány emlékkönyvébe.

Boldogan, reménnyel telve tér utjára,
Kacagva, virágzó réten egy leányka.
Ámde egy sötét, és zivataros éjjel
Szive virágait vad"sors dulta széjjel...

Kiméljon meg a sors ilyen szörnyű éjtől,
Örmvirágosó hulljon rád az égből!
Utaid angyalkák kara egyengesse;
Kihez szived vágyik — karodba vezess!

Biermann Mariska.

— A városi tisztviselők vetőmagja, Kovács Sztrikó István, Szabadka főkertésze, a városi tisztviselők kiskertjei részére szerdán és csütörtökön fogja szétosztani a tisztviselők között a vetőmagot a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségeiben.

Szerelem bolondjai

Jókai Mór

szenzációs sikertű filmregényének II. része hétfő, kedd, szerdán lesz a

Lifka moziban

Kedete d. u. 5 és este 8 órakor.

Ha gondatlan a miniszter.

— A szabadkai kereskedelmi szaktanfolyamok sakkbantartása. —

(Saját tudósításunk.) Különös hírt olvastunk a szabadkai lapokban tegnap délután. A női kereskedelmi szaktanfolyamok igazgatói mára beinvitálják növendékeiket előadásokra, mert tegnap a főigazgatóságtól rendeletet kaptak, hogy a miniszternek a szénszűnetet elrendelő leirata nem vonatkozott erre az egy iskolánemre.

Érdekes, hogy mind a két szabadkai intézet igazgatósága mást sem esínált már karácsony óta, mint ostromolta levelekkel a főigazgatót, mondja meg, rájuk is vonatkozik-e az említett rendelet. Egyik igazgató már éppen hatodszor irt — majdnem hiába — a főigazgatóhoz és válasz érkezéig természetesen szüneteltették az előadásokat, mert hiszen ha más iskolának nincs szér, akkor a női ker. szaktanfolyamoknak sincs. Es így van ez. Míg a zárdabeli tanfolyamnak van szere, a kereskedelmi egyesület iskolájának a város nem utal ki és így hiába jött meg most, egy hónapra a főigazgató levele, legalább február 4-ig ott szünet lesz.

Ezt okozta a miniszternek ama gondatlansága, hogy nem mondta meg világosan mely iskolákra vonatkozik rendelete.

Ifju tolvajok.

— Lopások Bajmokon. —

Az utóbbi időben a lopások sorozatát követték el Bajmokon ismeretlen tettesek, míg végre Bajmok agilis csendőreinek sikerült kinyomozni a tetteseket.

Farkas Boldizsár 23 éves, Trenka János 17 éves, Horvát Ferenc 18 éves suhancok személyében, kik Lomenda Istváné Nap utca 8. sz. alatti lakásán éjjel egy hízott sertést 300 kor. értékben, amit özv. Vágner Antalónak adtak el 200 koronáért, akinél a húst és a zsírt meg is találták.

Schüller Andrásnéól 2 drb. kassát és ludat, Novoth Józseftől 3 drb. ludat, 240 kor. értékben, Kiss Ferencné Henger utcai lakostól 4 ludat 320 korona értékben. Ezen dolgokat meg Horváth Alajos bapapusztai lakosnak adták el melyből 806 koronát meg is találtak.

Dodány Károly Liliom utcai lakosnál is pályáztak a kövér ludakra, csak hogy itt megzavarták őket.

Suhancok meg a bajmoki róm. kath. templomban a Szent Antal perselyt törték fel és fosztották ki, de kevés mennyiségű pénzt vittek el. A csendőrség feljelentette őket a gyermekbiróságnál.

Fehér András 18 éves suhanc nagybátyjának, Krizsán Márk, Kis-utcai lakásának padlásáról 25 kg házi szappant lopott el 400 kor. értékben, amit Zvekán Mihályné-nál meg is találtak.

— **Meghaltak:** Forgács András né szül. Faddi Mária 37 éves, tudóvész, Rubecz Mária 3 hónapos, ránggöres, Balázs Mihályné, szül. Bukvics Julia 31 éves, tudógyuladás.

NAPI HIREK.

— Március elsején kapnak értesítőt a diákok. Már össze is hívták a szabadkai iskolákban az osztályozó konferenciákat, mert február 4-én akarták kiadni a félévi értesítőket. Ma azonban a főgimnáziumhoz már leérkezett Szele Róbert főigazgató értesítése, mely szerint márc. elsején kell kiosztani az értesítőket.

— Alapítvány a főiskolai tanulók részére. Arányaiban valóban hatalmas, a keresztény magyar intelligencia képzése szempontjából rendkívül nemes intencióju alapítványról kell e helyütt megemlékeznünk. Horváth Győző dr. felszentelt püspök, kalocsai kanonok 200 000 koronás alapítványt tett le hadikölesönkötvényekben a budapesti Kat. Internátus-Egyesületnél azon célból, hogy a budapesti sz. Imre-Kollégiumokban katolikus főiskolai tanulók olyan ösztöndíjakat nyerhessenek az alapítvány kamataiból, amelyek teljes ellátásukat s a mellékköltségeket fedezik. Az ösztöndíjakra a folyó iskolai év végével lehet először pályázni az ország minden részéből való azon kath. ifjaknak, kik jeles érettségi vizsgálatot tevén egyetemi tanulmányokat óhajtanak folytatni. Az ösztöndíjakat a kalocsai jézus-társasági kollégium mindenkor rektora (a főgimnázium igazgatója) adományozza. Amidőn ezen impozáns alapítványról hírt adunk, kívánjuk, hogy a nemes lelkű alapító sok örömet lelje azoknak a derék ifjaknak haláljában, kiknek lehetővé teszi életcéljuk elérését.

— Fertőzőbetegségek Szabadkán. A tisztí főorvosi hivatal a heveny ragályos kórok állásáról az 1918. jan. 21-től 27-ig terjedő hétről a következő kimutatást közli: Vörheny 1, bárányhimlő 1, hasihasnyánmáz 1, orbáné 1.

— Tűz a Széchenyi-téren. Tegnap délután nagy szobatorűzhöz hívták ki tűzoltóinkat. Pollák szesz-nagykereskedő Széchenyi-téri lakásán szobatorűz támadt, a burorok égtek. Tűzoltóink teljes készenléttel vonultak ki a tűz elfojtására. Értesülésünk szerint a kár jelentékeny.

— A piac maximális árai. A Zöldsgéközpont febr. 1-től 28-ig a maximális árakat a következőkben állapította meg. Az árak kilónként, állérekben értendők; az első szám a termelő telepén, akár nagyban, akár kiesinyben való árusítás esetén, a második pedig a kiskereskedelemben való árakat mutatja. Káposzta 30, 52, kelkáposzta 60, 88, vöröshagyma 80, 120, fokhagyma 300, 400, dió 300, 450, dióbél 1340, 1600, mogyoró héjjal 200, 280, torma 120, 175, spenót 100, 160.

— Alkalmatlanok újabb behívása. Az alkalmatlanok behívása országsszerte nagy mértékűt ölt a közeljövőben. A hadvezetőség elhatározta, hogy az összes irodai és egyéb beosztásban levő segéd-szolgálatos katonákat újabb felülvizsgálat alá véteti és azokat, akik fegyveres szolgálatra alkalmasok, kivétel nélkül csapatszolgálatra osztja be. Megszüntetik azt a helyzetet, hogy egyes beosztásokban továbbra is megmaradjanak fegyveres szolgálatra alkalmas egyő-

nek, mert fölötte hatóságuk nélkülözhetetleneknek minősítette őket. Az ily módon megüresedő helyek részben fegyveres szolgálatra alkalmatlan segéd-szolgálatosokkal, másrészt olyan alkalmatlanokkal lesznek betöltve, akik az eddigi szemléken semmire sem voltak alkalmasok. Ebből a célból, mint értesülünk, Szabadkán több száz alkalmatlan behívására érkezik a napokban rendelet, amelynek végrehajtása súlyos feladat elé állítja a szabadkai katonügyi hivatalt. Szabadkán ugyanis eddig is nagy nehézségbe ütközött az alkalmatlanok behívása, mivel ilyenek akik a polgári életben nélkülözhetők lennének, egyáltalán nincsenek és még most is azok pótlására szedik össze az alkalmatlanokat, akiket az első ilyen rendelet értelmében kellett behívni.

— Nincs meg a gyilkos. Megírta a Délvidék, hogy 24-én hajnalban Kisszállás és Jánosalma határában Kocsis János katonaszökevény lelőtte vadászfegyverrel Blazsanik András csendőrmestert. A gyilkos szökevényt már négy napon át hajszolta egész Bácska csendőrsége, de hiába, mert az oly ügyesen tudott elmenekülni, hogy valószínűleg már Pestmegyében jár. Ezért Kecz Péter szabadkai járás-örmeister és Péter Gergely örmeister, akik négy nap és négy éjjel folyton nyomában voltak a gyilkosnak, most a nyom elvesztése után, mégis kénytelenek voltak visszatérni Szabadkára. Talán a pestmegyei csendőrség hurkára akad a gonosztevő.

— A felajánlott fémárak átvétele. A Fémáraközpont még ezen a héten megkezdte a felajánlott áruk átvételét, melyet a kereskedelmi minisztérium két, a katonai igazgatás és fémáraközpont egy-egy képviselőjéből álló átvételi bizottság végez. Az árakat a szakértők közreműködésével állapítják meg. A szakértőket a kereskedők közül nevezik ki.

— A bolygó zsidó. Sületlen, érzesnélküli mozarabot láttunk tegnap. Egy Ahasvér nevű zsidó, aki „merészen és bátran jár a maga egyenes útján s minden gyengeségnek és alázatnak ellensége”, éppen ezért nem tudja megérteni Krisztus tanait és haragszik a Mesterre, úgyhogy mikor az a Kálváriára viszi a keresztjét és összeeszik az ő ajtója előtt, s gunyosan kineveti. De e naptól kezdve nem talál nyugalmat, menyasszonya eltaszítja, anyja megátkozta és — nem bír meghalni; örökké gyötördik, bolyong. Az 1400. évben egy zsidó lány beleszeret, azt nőül veszi. De Ahasvér megöli apósát, mire felesége gyermekével együtt, vízbe öli magát. Ahasvér tovább bolyong. — A történet igen szép volna filmen, ha jól dolgoznák ki. De amit tegnap láttunk, az lélektelen történet, melyen mindenki csak óriásit unatkozott. Kár volt neki annyira beharangozni!

Nincs gomb. Magyarországon mindenféle gombnak gyártását munkaerő és anyagihiány miatt a gyárak megszüntették. Polzári szükségletre nincs konfekcionálás. A gombok ára a háború alatt lényegesen emelkedett; az áremelés kb. 25 százalék.

Köszgazdaság.

Építkezés. Szabadka, Felvételi épület. A Máv. szabadkai üzletvezetősége versenytárgyalást hirdet Ujvidék felsőhajóállomáson létesítendő felvételi épület építési munkálataira. Az ajánlatokat febr. 15-én déli 12 óráig kell a szabadkai üzletvezetőség általános osztályában benyújtani. Febr. 14-én déli 12 óráig a szabadkai üzletvezetőség gyűjtőpénztárána 5000 K. bántpénzt kell letenni.

Színház.

A „Csillagok bolondja” csütörtöki előadásán a vezetőserepeket Révész Ilonka, Holdy Juci, Nádasyné. Kényes Margit, Komlós, Torma, Rónai, Kürthy és Garai játsszák.

Színházi műsor:

Kedden B. bérletben itt először „Féltékenység”. Szerdán A. bérletben másodszor „Féltékenység” színjáték. Csütörtökön B. bérletben „Csillagok bolondja” nagyoperett. Pénteken A. bérletben „Vasgyáros” színmű.

A városi színházban az estéli előadások pontosan fél 8, a délutáni előadások pedig fél 4 órakor kezdődnek.

Szerkesztői üzenetek.

Egy női olvasó. Aláírás nélküli levelekre nem válaszolunk. s—s különben sem hajlandó — egyelőre — nevével fölfedni.

Szerkesztő:

BERKES MÁRK.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Saent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán. Rákóczi-utca 20. szám

KORZÓ MOZI

műsora.

Hétfő—kedd:

A világirodalom és ókori legendák legérdekesebbje!

Ahasvér

(A bolygó zsidó)

Nagy tragédia 4 felvonásban. Főszerepben Carl de Vogh, a németek nagy művésze.

Kezdet: ünnep- és vasnap d. u. 2¹/₂, 4, 6, 8 órakor. Hétköznap 5 és 8.

fogak és fog-sorok.

Valódi amerikai

Különlegességek fogászati munkában, aranyból és platínából, valamint arany- és platínafogak, koronák és hidak, ugyszintén szápadlás nélküli fogak. Foghúzás teljesen érzéstelenítve és fogómekek (plombák) készítésével.

Schäffer Géza vizsgázott fogtechnikus. Szabadka, Kossuth-u., Prokes-ház. Telefon 50.

ELITE

MOZGO

Hétfőn és kedden:

A nevelt leány

színmű három felvonásban, főszereplő Asta Nielsen.

Előadások kezdete: hétköznap fél 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap pedig 2-4-ig és este fél 8 órakor.

Mozgófényképszínház.

KORZÓ MOZI MUSORA:

Hétfő—ked: A világ irodalma és ókori legendák legérdekesebbje, örök becű mélységes dráma: *Asahasver*. (Bolygó zsidó) Hatalmas film alkotás. Főszerepben: Carl de Vogt, a neinetek nagy művésze.

Szerda—csütörtök: Einar Zangenberg, film. *A rettegés vára*. Klasszikus drámai színjáték. Az évad kitűnő ujdonsági. És: *Három a kislány*, kitűnő vigjáték.

Péntek—Szombat—vasárnap: Az évad legnagyobb filmjátéka, az irodalmi filmek remeke: *Dr. Laufen*. Egy orvos tragédiája. Irta: Molnár Jenő, rendezte: Wilhelm Károly európai híru rendező. A film az Uher-gyár legtekéletesebb firoduktuma. Főszereplők: Fenyepessi, Isa Marsen, Balassa.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

— Napi 50 koronás kereset. A háboru hallatlan módon siet segítségére a pénztelen embereknek. Allandóan újabb és újabb keresetforrások nyílnak meg a dolgozni akarok számárd. Ma, a mikor horribilis pénzösszegeket lehet össze-szerezni, mégis ritkaság számba megy, csekély fáradozással napi 50 koronát k resni. Husz éven felüli, kellemes modoru fiatalember, vagy szmpatikus, jó megjelenésű fiatal lány a délutáni órákban, író-dai munkával biztosíthatia magának ezt az összeget ha azonnal jelentkezik—délután 5-7 óráig a Bácskai Szemle kiadóhivatalában (Szabadka, Hunyadi-tér 125. Birkáss — ház. Üzletvezetőséggel szemben.)

Kitűnő borecet kapható a Horváth-vendéglőben, Rákóczi-utca 22. sz. literenkint öt koronaért.

Nemes fűz vessző ler-
kosárfonásra
kiadom.

mésemet feléből való

Horgosi Királyhalom Szobonya Bertalan. --

A világítási rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

Tungsram

félwattos lámpákkal

lehet betartatani.

Használjon 25, 40, 60 wat fogyasztású

Tungsram-lámpákat.

8 kapa szőlő-föld eladó

a Bajai-szőlőkben. 3 kapa a szőlő és 5 kapa üres. Érdeklődni lehet VI.kör490. Molnár Megyeri Andrásnál

NŐI KALAPOK

átmeneti, őszi és téli velour-, nemez-bárony-, selyemkalapok vagy választékban megérkeztek utolérhetően olcsó árban, míg a készlet tart. Fátyol, szalag, virág- és tolltűzések. Gyászkalapok minden árban. Atalakitások, díszítések legolcsóbb árban, ugyszintén szőrmében is a legdivatosabb gallérok s muffok készülnek.

RODE IMRÉNÉ Szeged.

Stafia nincs

és nem is lesz!

Nyersanyaghiány miatt a papirspárga ára ma-pról-napra emelkedik. Mindenki lássa el magát előre

„PATRIA“ szőlőkötöző papirspárgával.

Ára 100 kg-ként 580 korona. Kapható Götlib és Schmiel „Patria papirspárga“ eladási irodája. Budapest, VII.kerület, Rákóczi-ut 6. sz.

Főtéri üzlettem kirabolták! Többek között 2 drb barna bélésű, hosszú fekete szőrme bundát elloptak. Nyomra vezető 200 kor. jutalmat kap Földes Samu.

Akácfa,

szerzőmővésze, kitűnő minőségű, továbbá akácfa

eladó.

Csak személyesen tárgyalok. Elgeez József malomtulajdonosnál Tavankuto

Kiadó

Szabadkán a Katona- és a Hosszu-utca sarkán egy négy, esetleg öt szobás

lakás

nagy kerttel és nagy udvarral. Bővebbet Fehér János gőzmalomnál Magyararkizsa

Dohányzók

még kaphatnak gyári áron cigarettá hűvelyt. Eredeti vergé-papíron készült, békéidből való jóminőségű hűvelyt, 1 doboz 100 hűvelyt, 60 fillér. 1000-kint 5% engedmény. Csak ládi levélpapír, 100 levélpapír és 100 boríték (a boríték selyembe-tű) 5 kor. 50 fill. mind a 200 darab. Szabadkai látképek és más ujdonságok darabja 10 fillér. **Névjegyek azonnal izlésesen készülnék.** Író- és csomagolópapírok gyári raktára.

Lipsitz és Lampel

könyv-, papirkereskedése és könyvnyomdája. Szabadka, Rudics-utca. Telefon 604 sz.

IZLÉSES ÉS OLCSÓ ÜZLETI LEVÉL-
::: PAPIROK ES BORITÉKOK A :::

SZENT-ANTAL
KÖNYVNYOMDÁBAN

SZEREZHETŐK BE.

Horvát Országos Bank R. T. fiókja, Szabadka.

Özpont: Osijek

Fiókok: Szabadka, Zagreb, Karlovac, Novi Cirkvenica.

Befizetett alaptőke 20.000,000 és tartalékalap 9.000,000 K.

Elfogad: betéteket könyvecskékre és folyószámlán a legkedvezőbb feltételek mellett. — A betétekre a moratórium rendelkezései nem vonatkoznak és azok megállapodás szerint fizettetnek ki.

Vesz és elad: mindenféle értékpapírokat (állami csekket, zálogleveleket, sorsjegyeket stb.) külföldi éro- és papirpénzeset és az összes egyéb értékeket napi áron.

== Atvesz letétbe és kezelésre értékpapírokat. ==

Folyósít: Jelzálogkölesönöket földbir-tokra és nagyobb városokban házakra.

Kibocsajt: 4% és 5% (utóbbiak 3% nyeresémmel) puilláris biztosságu, adómentes, mindentőlo óvadék céljaira alkalmas zálogleveleket.

FINANCIROZ ipari és kereskedelmi vállalatokat, végez birtokparcellázásokat és elfogad ingatlanokra vonatkozó komissionális megbizásokat.

VÉGI LEGELŐNYÖSEBB feltételek mellett az összes banküzletet, továbbá börzei és komissionális megbizásokat.